

Igy van jól, így is kell annak lenni, hogy az ember sohase csüggedjen el egészen, sőt minél több nehézséget gördít eléje az élet, annál inkább erőt merítsen, bízzék, reméljen.

Ez az élet.

S az életnek ezt a nehéz, örök megpróbáltatásokon mozgó feltételeit soha nem érzi az ember inkább, mint midőn egy lezajlott év alkonyán visszagondol percről-percre annak eseményeire, s feltalálja a mértéket, hogy mit várt ettől az évtől és várakozásával szemben mit is nyert hát tőle?

Kevés az olyan boldog ember száma, aki elmondhatja, hogy amit reméltem, azt elértem, amiért küzdöttem, megkaptam; — hanem milliók és milliók sóhajtának föl az év alkonyán: újra kell megint kezdenem mindent!

S hányan vannak, kik midőn lezárják évi számadataikat, úgy találják, hogy számításuk minden tételénél veszettek az év folyamán; s hányan vannak, kik, anyagi veszteségeik mellett, a lezajlott évből a családi csapások legfájóbb, legkeserűbb emlékeit kénytelenek, mint nehéz keresztet, hurcolni a jövőbe.

De azért az ember letörli könyeit.

A gazda, a kereskedő, s az életnek minden rendű és rangú polgára lezárja számítását és kezdi az életet, ahol elhagyta.

A gazdag könnyebben néz a jövő elé, mert, ha nem volt is a lefolyt év sikeres számításával szemben, neki az új küzdelemhez, a pusztán reményen kívül, hathatós eszközök állanak rendelkezésére céljai érdekében, — a szegénynek pedig, mint a költő mondja:

— — — drága kincse a hit,
Hinni és remélni megtanít.*

Tehát az ember sorsa: túrni és remélni!
Hinni, bízni és remélni.

Az emberi lélek ebből a három kiapadhatatlan forrásból meríti az élet ezer baja és ezer csapása között az erőt a küzdelemhez és a kitartáshoz.

Azért mondja oly fenségesen a költő:

»Ember! küzdve küzdj és bizva bízzál!
Győzelmedhez ez már fél siker.«

Mi is azt mondjuk, midőn lelkünkkel végig szállunk a lezajlott év felett és titkon érzett sejtélemmel szeretnénk a beállt év küszöbén a homályba tekinteni, melyet a jövő fátyla takar el szemünk elől, hogy;

»Ember! küzdve küzdj és bizva bízzál!«

S ha a lezajlott 1892 csorbát ejtett számításaidon, csapást hagyott fejedben: az 1893 feledtessen bűt és bánatot.

Az új év áldásával kísérje fáradozásainkat és küzdelmeinket!

Ugy legyen! △

Még sem hagyta itt a földet egészen. Volt, a mi itt tartásáért léleknek egy részét, a mi hatalmasabb, edesebb, szebb mindennél a világon: úgy hívják, hogy szerelem.

Véres csatamezőn, azon a helyen, melyet szíve vére öntözött, piros rózsák nyíltak. Körülte zöldes a fű, illatosabb a levegő, kellemesebb a madár dala.

Az a rózsafa a szerelem költőjének szívéből fakadt. Kis madár szállt rá minden nap, énekelt rajta szépen, búvós-bájosan. A költő lelke hallotta s megértette azt az éneket.

Esténként dalolt ott a fülemile búsán, szomorúan, legyőzött hazáért, vesztett szabadságért. Reggelt búdosó, hazátlan hősről, rabigába hajtott népről... Másnap reggel harmatcsepp csillogott a rózsaszirmain. A költő keserves könyei, miket édes hazájáért hullatott...

Aztán vig dalba kezdett a kis madár, s dalolt örök szerelemről, soha nem múló hitvesi hűségéről. S minden dala után egy-egy bimbó nyílt ki a rózsafán. Egy-egy költemény az, mit nem értenek a prózai lelkek.

Egyszer, meleg, verőfényes nyári délután, szívrepesztő bús dalt kezdett a kis madár. Dalolt, dalolt sókát, eldobott özvegyi fátyolról, himes koszorúról.

S minden hangja után egy-egy levél fonnyadt le, egy-egy virág hullott le a rózsafáról. Mikor elhallgatott: száraz, lombtalan ág maradt a rózsafa helyén. Villám csapott belé, meggyújtotta, elégette...

A költő lelke elszállt a földről.

A vármegye gyűlésterméből.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága a múlt hó 28., 29. és 30. ik napjain tartotta az 1892. évben utolsó, mondhatni az egész év folyamán legérdekesebb és így a kemény idő dacára a vidékről is eléggé látogatott közgyűlést.

Nevezetesebbnél nevezetesebb tárgyak voltak napirenden. Így mindjárt legelső az országos kormány új elnökének a maga és miniszterársai nevében írott beköszönő levele. Azért nem mondom, mint ilyenkor mondani megszoktuk, hogy »kegyes intézvénye,« mert az a keresetlen, nemes hang, mely a kormány-elnöknek a vármegye közönségéhez intézett eme sorait átlengeti az »elvárom,« »joggal megkövetelhetem,« stb. sablonos kifejezéseket egészen mellőzve, a bizalom érzetéből fakad, s így csak természetes következmény volt, hogy azok körében is, kikhez intézve volt, a vármegye közönsége körében, tegyük hozzá pártkülömbőség nélkül, bizalmat ébresztett. Eppen így az országos kormány új tagjától, a vármegyei és városi törvényhatóságok legfőbb kormányzól, a Hieronymi Károly kir. belügyminisztertől érkezett rokonszenves leirat is. — A vármegye közönsége nemcsak pusztán udvariassági tekinteteknek hódolt, mint talán régebben s esetéről-esetre midőn az effajta kormány levelekre szerencsekívánatainak tolmácsolásával választott, hanem, mondhatjuk, hogy honpolgári érzelmeinek közakarattal, a legkövetlenebb módon, lelkes éjlenekben is adott ünnepies formát, egyszersmind kijelentette, hogy az új országos kormányt a nemzet boldogítására törekvő minden törvényes munkájában támogatni fogja.

Míg ezek a nevezetes tárgyak ünnepies tónust kölcsönöztek a közgyűlésnek: meghatóan szép jelenete volt a tárgysorozatnak az, mikor a vármegyei tisztikar legidősbjét, a becsületben megőszült, a munka súlya alatt megrokkant, de mindig hív szolgáját, a jól megérdemelt nyugalomba lépő Császár Gábor főpénztárost, a vármegye Gábor-bácsiját, búcsúztatta a közgyűlés. Lentebb következő referendánkban találja meg t. olvasónk azt a levél-törvényt, mely a vármegye hű sáfárját, a jó Gábor-bácsit, a nemeslelkűségnek, puritán jellemnek ma már ritkaság-számba menő egyik példányképe gyanánt illusztrálja. Itt csak azt a minden jelenetvoltra mély hatást gyakorolt jelenetet jegyezzük föl, mikor az elbúcsúzó levél felolvasása után, ami síri csendben történt, közéletünknek egyik legtiszteltebb alakja, a galambbász Dokus József ömeltősága, kit búcsúzó Gábor-bátyánkhoz nemcsak a közhivatalban együtt töltött szép múltjának emlékei, de a játszi gyermekkor reminiscenciái is, mint önmaga mondá, »a szerete« nek elpusztíthatatlan emlékeivel fűztek — székéről fölemelkedve, az elérékenyedés hangján indítványozta, hogy a vármegye »jegyzőkönyvi előismeréssel« adjon kifejezést nyugalomba vonuló főpénztárosának hosszú, mindig pontos, hű és becsületes szolgálatai fölött érzett méltánylásul. Természetes, hogy erre az indítványra felzúgó éjlen volt a határozat, — s gondolom, hogy a mi »mindnyájunknak kedves Gábor-bátyánk, mikor az elérékenyedéstől szavakat nem találva, mély meghajlással nyugtatta vármegyéjének ezt az erkölcsi végkielégítést, a jegyzőkönyvi előismerést: azt érezhette az ő becsületes lelkében, mit a bibliai Simeon, mikor mondotta; »Uram! most bocsátsd el békességben a te szolgádat!« — Meghatóan szép jelenet volt ez! Szem nem maradt könyezetlenül; tanuskodott: hogy akit a vármegye szeret, meg van az szeretve!

Üszetendő napján emlékezzetek meg a legnagyobb költőről, a legnagyobb szellemről, kit valaha magyar föld szült: Petőfi ről!

Buza Barna.

Mutató részlet a Zemplén-vármegye monografiájáról

(c. kétkötetes munkából. *)

A többi foglyok Neustadtból aztán Bécsbe vitettek; majd lassanként enyhítették a fogyságot annyira, hogy nem sokára szabadon is bocsátották őket. A halálra ítélt Szirmay Istvánt ismételtén vádolta Kettler s ő utána sok más író. Hogy Szirmay-nak az ilyen rágalommal minden esetre beszennyezett hírnevét minél inkább megvilágítsák, Lipót és József császár minden lehető kitüntetéssel és külső-díszszel elhalmozá őt és minden kigondolható eszközzel oda törekedett mindkettő, hogy akár tanukat is szereve akár csak úgy, azoknélkül, kivihessék azt, hogy Rákóczi nyilvánítsa ki, hogy minden jószágát Szirmayra hagyja, jöllehet az utóbbi nemcsak vonakodik, de határozottan nem is akarja azt elfogadni s egyuttal meg is mondotta ezt ügyvédőjének. A mindenféle gyanúsításoknak elejét veendő, hogy a késő unokák Szirmay István ártatlanságát a napnál világosabban láthassák, nyilvánoságra hoztuk azon rendelkezésnek egyes részeit, mely ren-

* Szirmay: Notitia Historica Comitatus Zempleniensis 284—286 és 291—293. ll.

E nevezetes és meghatóan szép dolgok elvégzése után a nemes vármegye közgyűlése levette ornátusát, felöltötte pongyoláját. Nagy sürgős-forgás támadt az urnák körül, hogy titkos szavazással (de annál hangosabb kapacitálással) kiegészítse a közügyhatósági bizottságot, megválassza a bizottsági tagok névsorának egybeállítására rendelt igazoló, s az ennek felebbviteli forumát képező bíráló választmányt, ugyszintén az országos képviselő választások ügymenetének intézése és ellenőrzésében a »vox populi vox Dei« elvet meg személyesítő központi választmányt, végül az elnökség részéről előterjesztett névsorok helyesléseivel s elfogadásával az állandó választmányt és a vármegyei közegészségügyi bizottságot. Mindezeket a választásokat megelőzőleg azonban közfelkialtással betöltötte az üresedésbe jutott főpénztárosi széket a derék Klein Tivadar gyám-pénztári volt ellenőrrel (legutóbb helyettesített főpénztárossal), az ujonnan rendszeresített vármegyei IV. aljegyzői székbe pedig a tisztikar Benjaminját, a szép jövőre hivatott Dokus László, közig. gyakorlót s tb. aljegyzőt ültette. — Éljenek!

De máris nagyon elibe hajtottunk tudósító-inknak, kik a három napos közgyűlés lefolyásáról, részint a meghitelesített jegyzőkönyvek, részint közvetlenül megfigyeléseik alapján az itt következőkben adnak számot:

Főispán ömeltősága a szép számban összegyűlt bizottsági tagokat üdvözölve, megnyugtatólag hozza a közgyűlés tudomására, hogy az adminisztráció terén oly jelenség, mely bármely irányban aggodalomra adna okot, elő nem fordult, sőt a tisztikar buzgalmáról és működéséről csak dicsőítőleg nyilatkozhat.

A hat év előtt megszavazott pótdókat a viszonyok lejjebb szállítani engedték, úgy, hogy a 4 és 1/2%-os vármegyei pótdó, miután 1893-ra csak a betegápolási költségek fedezésére 2%, a közmívelődés céljaira 1/2% elegendő lesz, összesen 2 1/2%-ra száll le s ebből a bizottság meggyőződhet, hogy ott, ahol a követelmények parancsolólag nem kényszerítenek, az adózó közönségre kivetett adók lejjebb szállításáról a gondoskodás megtörténik.

A közelgő új év alkalmából a bizottság tagjait üdvözölve, a gyűlést megnyitottnak jelenti ki.

A vármegyei főjegyző, a hagyományos szokáshoz híven, ömeltőségét főispáni székén üdvözli. Utalva a legközelebbi végbement kormány-válságra, mely ömeltőségét, minthogy az új kormányelnök ömeltőségében apóstá tisztelet, családilag közelebből érintette, — a törvényhatóság nevében apai örömeihez szerencse-kívánatait fejezi ki. — Főispán ömeltőségének és a vármegye törvényhatóságának azon atyai gondoskodását, melyet a hat év előtt megalakított nyugdíjintézet alapjára megszavazott pótdóval tanúsított: a vármegye tisztikara nevében halás tisztelettel megköszönvén, s ömeltőségének az új év alkalmából boldogságot kívánván, főispán ömeltőségét elvételével végezte beszédét.

Olvasatott Wekerle Sándor dr. miniszter-elnök önmagmeltőségét 2538/M. E. számú intézvénye, melyben Ocsászári és apostoli kir. felségének a f. évi nov. hó 17-én kelt legfelsőbb elhatározásával miniszter-elnökké lett kinevezését és a szakminiszterek kinevezését tudatván, a vármegye törvényhatóságának támogatását reményét fejezi ki; — ezzel kapcsolatban Diószeghy János biz. tag előterjesztette azon indítványát, melyben kéri a törvényhatóságot, hogy a

delkezés ellen az u. n. kiválasztott bíróság is csak a forma tekintetében talált hibát. Szirmayt ugyanis kettős ok mián vádolták be; először is, hogy Rákóczi nak felkelésében részes-társ volt és a felkeléshez 200 ezer forinttal hozzájárult; másodsor, hogy Rákóczi szökésében segítette és Lehman kapitánynak ez ügyben kezére játszott. Az első vádra így hangzanak a fentebb említett végren delkezés védekező s tisztázó szavai: »Másodsor pedig minden ok nélkül 1701. ápril. 18-ikán Ó Felsőge So'ari tábornok által engem elfogott és Rákóczi Ferenc fejedelemmel, valamint Vay uraimmékkel együtt, nagy feltűnés mellett, Német-Ujhelybe rabságba cipeltetett. De hogy ártatlan voltam, arra maga a fejedelem tett esküt a bizottság előtt. Az áruló, a francia származású Longevall, csak gyanúsított engem arról, hogy 200 ezer forintot kellett volna előre adnom ama bizonyos mozgalom előmozdításához. A fejedelem azonban az árulónak fülehallatára megesküdött, hogy velem soha ez ügyben nem értekezett; ő soha nem kért, én soha nem ígértem. Hazudik, aki az ellenkezőjét állítja. Ilyen ártatlan volt az én rabságom! Az a jó fejedelem, isten engem úgy segéljen, ebben az ügyben (ha lett is volna) soha a legkisebb szándékát sem nyilatkoztatta. Ó Nagyságot (t. i. Rákóczi fejedelmet) én mindig inkább németesnek, mintsem magyarosnak tartottam.« A második vádra nézve a kiválasztott bíróság véleménye az volt, hogy Lehman kapitány térden állva esedezett, könyörgött és arra, hogy Szirmay Istvánt kérje, önként ajánlkozott egyrészt, hogy életét megmentse, másrészt meg, hogy a képzelt kintások elől kitérjen. De nem őt küldötték, ha

Folytatás a mellékletben.

minister-elnököt és az önkormányt a bizottság fölirattal üdvözölje és törvényes hatásköréhez képest a kormányra váró nagy feladatok hazafias és az ország közjólétére törekvő megoldásánál buzgalommal és erélylyel leendő támogatását ezen üdvözlő felirattal ajánlja föl.

Az indítvány közhelyesléssel találkozáván, egyhangúlag elfogadtatott s az üdvözlő felirat elkészítésével a vármegye főjegyzője megbízott.

Olvasztattott Hieronymi Károly belügyminister öngyméltóságának 4818. sz. a. kelt intézvénye, melyben értesíti a törvényhatóságot, hogy a belügyministerium vezetését átvette, és azon reményének ad kifejezést, hogy törvényes feladatainak teljesítésénél a törvényhatóság támogatásával fog találkozni.

Az Ófelsége által kinevezett új belügyminister felirattal üdvözöltetni egyhangúlag elhatározott.

Ezekután felolvasták a vármegyei nyugdíjalapra ügyelő választmányának a Császár Gábor főpénztáros és Bárczy József gyámpénztáros nyugdíj-ellátására vonatkozó jelentését, — továbbá felolvasták a kir. belügyminister leírát, mely a vármegyének a házi és gyámpénztárakat egy közös főpénztáros kezelése alatt az 1893. évi jan. hó 1-től egyesítő határozatát s ebből folyó további intézkedéseit jóváhagyja. — végül felolvasták Császár Gábor főpénztárosnak a vármegye közgyűléséhez intézett lemondó, egyszersmind búcsúzó-levelét.

A búcsúzó részből kiadjuk a következő szép passzust:

... Miután egyrészt 78 évet meghaladott életkorom, másrészt s főleg szememnek fokozódott elgyengülése miatt a főpénztárnoki hivatalnak úgy, mint kötelességem lenne és magam kívánom, eleget tenni magamban többé erőt és képességet nem érzek, kénytelen vagyok alázas tisztelettel nyugdíjaztatásomat kérni s hivatalomtól megválni, s midőn a tekintetes vármegye mélyen tisztelt közönségének, különösen 26 évi alkotmányos idősokban főpénztárnokká egyhangúlag történt megválasztásom alkalmából igénytelen személyem iránt tanusított, soha meg nem hálálható nagy kegyességét és bizodalomát, a méltóságos főispán úrnak a hivatalos téren irántam szigorú, de igazságos bánásmódját, a társadalmi téren pedig engemet végtelenül megtisztelő leereszkedését, kedves volt tisztársaimnak pedig mindenkor tapasztalt testvéries szeretetét, bizalmát és barátságát a legalázatosabb tisztelettel megköszönném: öszvesen 37 évi vármegyei szolgálatom után, mint a vármegyének ez időszerint legrégebbi tisztviselője, a vármegyei pályáról azon engemet megnyugtató öntudattal válok meg, hogy a tek. vármegyének reám bízott vagyonát s pénzürtéket képviselő okiratait híven, tisztán, lelkiismeretesen s becsületes emberhez illően kezeltem s hivatalos kötelességeimet megfeszített szorgalommal és kitartással teljesíttem...

Az egyesített fő- és gyámpénztárosi állás ekként megüresedvén, következett annak választás útján leendő betöltése, — előbb a kijelölt választmány Diószeghy János, Lengyel Endre dr., Szerviczky Ödön választott- és Mailáth József gf., Argalács Márk és Fejes István kinevezett tagokból megalakítván — s minthogy az egyetlen pályázót Klein Tivadar, e nagy bizodalommal járó hivatali

nem helyette Sedinszky hapitány lett menesztve. Végre a kapitány bizonyos Wolf nevű jezsuita atyának meggyónván ezeket, amidőn a Szirmayra mondottakat visszavonta, kényszerített arra, hogy ha élete kedves előtte: irásban vonja vissza mindezeket a hamis állításokat. Ő ezt meg is tette. Ő Felségének a dolog illetén fordulatáról staféta útján adtak értesítést.

Hogy a Rákóczi felkelő-sereg vezéreinek, nagyjainak névsora, valamint a sereg felosztása s az egyes csapatok elnevezése sem érdektelen, az kétséget sem szenved és ez okból bátran közölhetjük itt. Legelső sorban, mert a főhadvezérség tisztét ő viselte, Berchény Miklós gróf emlíendő, akinek évi dotációja 14400 forint volt a kisebb járandóságokon kívül. Melléje voltak rendelve az auditorok, segédtszettek, a szállásosok, a ruhakezelők, élelmezők, a fegyverek, kocsik, szekerek és posták felügyelői, a tábori pap, az orvos, egy titoknok, és az irnokok egész serege. Őt követé rangban a hadügyi bizottság, amelynek szintén számtalan alárendeltje volt. A seregben a legnagyobb tekintélynek a lovas testőrző csapat örvendett, melynek egyes tagjai forgótollas csákovával és tigrisbőr kacagánnyal voltak ellátva. Ezeknek főparancsnoka maga Rákóczi volt. Utánuk nyomban a Berchény karabélyosai következtek; a parancsnokuk a francia eredetű Fervill volt: A gyalogság között első helyen, a mint őket nevezték, a granadérosok állottak, akik a gyalogság különböző nemeiből szemem szedett legények voltak s a francia Visanaeck báró volt a felügyelőjük. A testőrző gyalogság, vagy mivel Rákóczi lakása előtt állottak ezek őrt, palotás-ok-

állás betöltésére érdemesnek és alkalmasnak talál-
tik; a kijelölt választmány ajánlatára közfelkiáltás-
sal a vármegye fő- és gyámpénztárosává elválaszt-
tatott; hasonlóképen Dókus László tb. aljegyző is,
mint egyedül álló pályázó a IV. aljegyzőségre.
Megválasztottak hivatali esküjüket a közgyűlés
színe előtt letévén, megéljenzettek.

Ezeket így teljesítvén a közgyűlés napirend
szerint áttért a többi választásokra.

A közgyűlési bizottságba öt tag volt be-
választandó. A szavazatok 16-felé oszolván, szótöbbsé-
ggel megválasztottak: Mailáth József gf. 133,
— Stépán Gábor (új) 101, — Dókus József 88, —
Diószeghy János 88 és Molnár Béla dr. 87 szava-
zattal. — Ezeket kivül szavazatokat nyerték még:
Prámer Alajos 72, Potoczky Dezső 58, Schön
Vilmos 48, Láczy László dr. 42, Malonyay Fe-
renc 28, Bajusz József 6, Fejes István 3, Lengyel
Endre dr. 2, végre Ambrózy Nándor, Bydeskuthy
Sándor*) és Hornyay Béla dr. 1—1 szavazatot.

Közfelkiáltással alakították meg az állandó
választmányt, a közegészségi- és a lovató-bizott-
ságokat.

Az állandó választmány tagjainul közfelkiáltás-
sal megválasztottak: Argalács Márk, Ambrózy
Nándor, Andrassy Sándor gf., Andrassy Tivadar
gf., Antalóczy Imre, Bajusz József, Balassa István
br., Balogh Géza, Bydeskuthy Sándor, Boronkay
Farkas, Baján Imre, Bernáth Győző, Ballagi Géza
dr., Cseley Antal, Czibur Bertalan. Csapó József,
Diószeghy János, Dókus József, Dókus Ernő, Dó-
kus Mihály, Erős János dr., Fejes István, Fried-
liber Albert, Ferenczy Elek dr., Górgy Pál, Gyar-
mathy Sámuel, Hornyay Béla dr., Heuman Sán-
dor, Hoyos Sándor gf., Hadik-Barkóczy Endre,
gf., Izsépy Géza, Kapossy Menyhért, Kellner Józ-
sef, Kossuth Lajos, Kazinczy Andor, Kelemen
Kálmán, Klein Nándor, Kun Frigyes, Kraszná-
polszky Ferenc, Lukovics Géza, Láczy László
dr., Lahocsinszky Adolf, Lehoczky Endre, Mailáth
József gf., Meczner Béla, Meczner Gyula, Malo-
nyay Ferenc, Molnár Béla dr., Mizsák István,
Moskovitz Géza, Matolay Károly dr., Nagy Armin
dr., Nemes Lajos, Nyomarkay Ödön dr., Nyom-
arkay Hugo, Potoczky Dezső, Puza Sándor,
Polányi Géza, Prámer Alajos, Perlsberg Ede, Pol-
lák Lajos, Rimaszombathy Pál, Reichard Mór,
Spillenbergy József, Stépán Gábor, Sennyei Béla
br., Sennyei István br., Sulyoyszky István, Szent-
iványi László, Staut József, Szabó Zsigmond id.,
Szerdahelyi Vince, Szerviczky Ödön, Szirmay
Vilmos gf., Szekerák Kálmán, Vladár Emil, Végh
Bertalan, Zinner Henrik, Ulrich Vilmos és Zom-
bory Gedő.

A vármegyei közegészségi bizottságba 20 tag
lévén választandó, megválasztottak: Ballagi Géza
dr., Czibur Bertalan, Dókus Gyula, Dongó Gy.
Géza, Fejes István, Hornyay Béla dr., Kun Zoltán
dr., Kun Frigyes, Lengyel Endre, Löcherer Ló-
rinc dr., Matolai Etele, Ormándy Miklós dr., Perls-
berg Ede, Pollák Lajos, Staut József, Szepessy
Arnold dr., Szerdahelyi Vince, Teich Zsigmond,
Ulrich Vilmos és Unger Sámuel.

A lovató bizottság elnökei lettek; és pedig
a szerencsi és tokaji járásek területére: Potoczky
Dezső 84, a bodrogközi járás területére: Szer-
viczky Ödön 83, az újhelyi j. területére: Dókus
Gyula 84, a szinnai, homonnai és sztropkai j. te-

*) Jelenleg is tagja a közg. bizottságnak. Szerk.

ületére: Lukovics Géza 81, a n.-mihályi j. terü-
letére: Thuránszky Ferenc 83 szavazattal. — Fő-
ispán öméltsága becsülőkül kinevezte a homonnai,
szinnai és sztropkai járásekba: Degró Péter, Gécsey
István és Zékány József, — az újhelyi járásba:
Bernáth Győző, Bogay Zsigmond és Kun Frigyes,
a bodrogközi j.-ba: Meczner Béla, Filissy Ferdinánd
és Sennyei Béla br., — a szerencsi és tokaji járá-
sekba: ifj. Jeney József, Potoczky Kálmán és Záb-
rácsky Ottó, — a n.-mihályi j.-ba: Hajdinger Ist-
ván, Füzeses Lajos és Thuránszky Tihamér, —
a gálszécsi és varannai járásekba: Cseley Lajos,
Molnár Béla dr. és Malonyay Ferenc bizottsági ta-
gokat.

Most áttért a közgyűlés az igazoló, bíráló-
és a központi választmányoknak titkos szavazattal
leendő megalakítására; de mert az idő már any-
nyira előrehaladt, hogy a szavazatok eredménye
csak másnap volt megtudható: úgy rendelkezett, hogy
az öszszszámolt szavazatok az úrnákba zárva ma-
radjanak és a megválasztott tagok nevei csak dec.
29-én hirdettessenek ki.

Igy tudtuk meg, hogy:

Az igazoló-választmány tagjai lettek 5-en, és
pedig: Szerviczky Ödön 119, Molnár Béla dr. 71,
Ballagi Géza dr. 70, Kun Frigyes 66 és Spillenbergy
J. 63 szavazattal; — ezeken kívül szavazatokat nyer-
tek még: (49—1 szavazatot) Bydeskuthy S., Bajusz
J., Hlavathy Ján., Rosenthal S. dr., Prámer A.,
Lengyel E., Puza S., Péchy A., Saxon J., Mecz-
ner B. és Potoczky D. — Főispán öméltsága az
1886. XXI. t. c. 25. §-ában gyökerező jogánál
fogva, kinevezte elnökül: Diószeghy János, tagokul:
Császár Gábor, Löcherer Lőrinc dr. és Staut József
bizottsági tagokat.

A bíráló választmányba beválasztottak 5-en,
és pedig: Meczner Béla 110, — Fejes István 108,
— Dókus Ernő 67, — Nemes Lajos 66, — Perls-
berg Ede 63 szavazattal. Ezeken kívül szavazatokat
nyertek még (50—1 szavazatot) Ambrózy N., Szer-
dahelyi V., Potoczky D., Prámer A., Puza S.,
Péchy A., és Saxon J.

A központi választmányba (legtöbb 121, leg-
kevesebb 62 szavazattal) beválasztottak 34-en, és
pedig: Sulyoyszky I., Szerviczky Ö., Meczner B.,
Lengyel E. dr., Bajusz J., Molnár B. dr., Dókus E.,
Andrassy S. gf., Ballagi G. dr., Diószeghy J., Dó-
kus J., Kelemen K., Kun Fr., Lehoczky E., Lu-
kovics G., Mailáth J. gf., Meczner Gy., Potoczky
D., Spillenbergy J., Stépán G., Staut J., Szekerák
K., Vladár E., Zákó S., Constantin O., Kazinczy
A., Perlsberg E., Reichard M., Rimaszombathy
P., Szabó S., Szirmay P., Fejes I., Nagy S. dr.
és Zombory G., — ezeken kívül szavazatokat nyertek
még: (legtöbbet 53-at, legkevesebbet 7-et) Péchy
A., Ambrózy N., Bydeskuthy S., Nagy B., Gay
J., Bacskay A., Boronkay K., Horváth J. id., Lu-
kovics O., Mauks Ö., Meczner A., Miklós O., Pi-
lissy F., Potoczky K., Rónay A., Somogyi J.,
Szemere E., Szentiványi L., Szerdahelyi A., Szu-
cs Gy., Vass J., Hoszufalussy M., Nagy K., Rosen-
thal S. dr., Szerdahelyi V., Haas B. Fried L., Besse-
nyey Z., (monoki) Bernáth Gy., Prámer A., Schön
V., Kecskés A., Hlavathy J., Szekerák K., Puza
S., Dudinszky D. és Viczmány Ödön.

(Vége köv.)

Vármegyei ügyek.

Pénztárvizsgálatok. Legutóbb a múlt évi
dec. hó 17-én teljesített pénztári vizsgálatok, ugy
a vármegyei házi-, mint a gyámpénztárban telje-
sen megnyugtató eredménnyel jártak; és pedig
találtak a házi pénztárban: 263,672 ft 38 krnyi,
a gyámpénztárban: 263,943 ft 93 krnyi, együtte-
sen 527,616 ft 31 krnyi vagyonkészletet. A rész-
letekből fölemlítjük, hogy a vármegyei nyugdíj-
intézet 89,846 ft 91 kr., a közsegjegyzői nyugdíj-
alap pedig 32,999 ft 31 krnyi gyümölcsöző pénz-
készlettel rendelkezik.

Mennyi a hátrálék? A számonkérő szék f.
hó 27-én tartott ülésében tárgyalta a vármegye
nyolc középponti és tíz járási hivatala részéről
külön-külön benyújtott tevékenységi kimutatásokat,
melyek tanúsága szerint a f. évi aug. hó 15-étől
dec. hó 15-éig terjedő négy hónapon át elintézendő
volt öszszesen 59,290 ügydarab, elintéztést nyert
57,286 és így a következő tevékenységi időszakra
átmenő hátrálék mennyisége: 2004 ügydarab, ezek
között 1891-ről származó 3 ügydarab.

Hirek a nagyvilágból.

Széchenyi Andor gf., ki mostanában Közép-
Ázsia területein folytat tudományos kutatásokat,
írja, hogy útjában egész falvakat talált üresen. A
lakóságot kiölte a kolera és a pestis.

Amerikából. Chile köztársaságban ismét ki-
tört a lázadás. A fölkélok megszállottak több vá-
rost és a kormány csapatait visszanyomták.

Oroszországból. Varsóban számos fiatal em-
bert elfogott és bebörtönzött az államrendőrség.
Az elfogottakat avval vádolják, hogy a pétervári
diákokkal együtt forradalomra akartak lázítani.

Kapás Aurél

Hamburgból, mint Galiciából is az a hír jött, hogy újabb kolera esetek voltak, halálos kimenetellel.

Lengyelország szétarabolásának most telik be a századik éve. A sztaniszlai nők a szomorú évfordulóra való tekintettel elhatározták hogy az idei farsangon bálruha helyett gyászruhát öltenek és táncmulatságokban egyáltalán nem vesznek részt.

Hírek az országból.

A Duna zajlása már alig vehető észre, mert a folyam tükréből most már nem látszik semmi. Az egészet zuzmarás, vastag jégpáncél borítja. Ritkaság számba megy, hogy mint ez idén történt, az öreg Duna decemberben egész vég-hosszában beálljon.

Hieronymy Károly, belügyminister, midőn az 1893 évi államháztartás tervezetének tárgyalásakor a belügyi tárca költségvetésére kerül a sor, ami a f. hó 15—20-ika körül várható, úgy a vármegei szervezet e, mint általában az egész reform-tervezetre vontkozólag részletes előterjesztést fog tenni a képviselőházban.

Vaszary hercegrímást XIII. Leó pápa bíborossá fogja kinevezni. A hercegrímás, tudvalevőleg, már Esztergomba történt kinevezetése alkalmával s ritka kegyképpen megkapta Rómából a bíborosi jelvényeket de bíborosok joghatóságával csak a kinevezés fogja felruházni.

Fölhívás előfizetésre.

A minden szépért, jóért és nemesért lelkesedni tudó mívelt közönséghez fordulok e soraimmal.*

Érzem a felelőség súlyát a munkának, amit magamra vállaltam; számot vettem az anyagi nehézségekkel, amelyekbe a kivétel ütközik; tudom, hogy eneromból, mert szegény ember vagyok, sohasem lát napvilágot a mű, amit közkezre bocsátani szándékozom.

Ép ezért az egyesült erőre, a jóakaratra hivatkozom, amidőn szívem melegevel kérek fel mindenkit arra, hogy a

Zemplén-vármegye monografiája

című 2 kötetes munkára, mely nemes vármegyénk történeti eseményekben oly dús és tanulságos régmúltját tárgyalja a legrégebb időtől egész a XIX. század elejéig, mentől több előfizetőt gyűjteni szíveskedjék.

Nem betűszerinti fordítása lesz az a ma is történeti kútfőnek vallott Szirmay-féle „Notitia Historica és Topographica”-nak, hanem szabadon, magyaros zamattal, tősgyökerességgel hű visszatükrözöttje e munkákban élőmlő és szétáradó szellemnek.

Aki valaha ily munkára vállalkozott, az tudja és méltányolja a jóakaratot, mely engem e mű kiadásában vezérel; de tudja és méltányolja a nehézségeket is, amelyekbe ennek kivitele ütközik. Ép azért, ha csak egy szemernyi szeretettel viseltetik is valaki szülővármegyéje, Zemplén-vármegye, iránt: oda fog hatni, hogy az ige testté legyen, a munka napvilágot lásson.

Mert aránylag nem nagy, hanem igen csekély anyagi áldozatról van szó; csekélyeségről, amit mindenki rang- és módkülömbőség nélkül meghozhat legkisebb megerőltetés nélkül is, miután az egész mű

füzetekben,

és pedig kéthetenkénti időközben, 2 ívnyi terjedelemben, színes boríték alatt fog megjelenni.

Az egész mű 22—25 füzet terjedelmű lesz. Egy-egy füzet ára, postai szétküldéssel együtt

huszonöt krajcárban

van megállapítva, Oly csekély tehát az ára, hogy a munkát mindenki megveheti.

Csak azért szabtam ily csekélyeségre, hogy a vármegyében lakó és működő, még csekélyebb javadalmaszású

lelkészek, tanítók és jegyzők

valamint mindazok is, akik nagyobb anyagi áldozatot hozni nem képesek, ilyetén formán és módon megszerezhessek a nagybecsű munkát.

Az I. kötet körülbelül 12 füzetből, a II. kötet szintén ugyanannyiból áll. Hogy tehát még jobban is megkönnyítsem a műhöz való hozzájutást: elhatároztam, hogy aki az I. kötetre egyszerre és előre beküld

2 ft 50 krt

az abban a kezezményben részesül, hogy az első kötetnél már 50 krt. megtakarít; ugyanannyit a másodiknál.

A mű csinos és izléses kiállításáért a „Zemplén” könyvnyomtató és műintézet kezébe kerül, mely intézet

erre a célra

vadonát új betűket szerzett be.

Az előfizetés

kötelező

*) Melegen ajánljuk közfigyelembe!

Szark.

az egész munkára, mert csak így hozhatom meg azt a nagy anyagi áldozatot, melylyel e munka kiadása jár.

Az előfizetésre kötelező aláírásokat, pénzeket kérem a

„Zemplén”

kiadó-hivatalához címezve

legkésőbb

1893. évi január hó 31-ig beküldeni, hogy tájékozva lehessen az iránt vajjon hány példányban nyomassam a könyveket.

Munkámat, melynek megírásában a hazafias lelkesedés, az édes otthonomra vált vármegyénk iránt való igaz ragaszkodás vezérelt önzetlenül és anyagi haszon várasa nélkül, még egyszer és ismételten mindenkinek szíves jóindulatába, pártfogásába és támogatásába melegen ajánlván, vagyok Sátoralja-Ujhelyben, 1893. évi január hó 1.

hazafias üdvözléssel:

Kapás Aurél.

Különlélek.

T. o'vasóinknak s kedves családjaiknak boldog új évet kívánunk!

(Főúr adomány.) Mailáth József gf. az ujhelyi főgimnázium felépítésének céljaira 1000 (ezer) forint adományozott. A város ezt a valóban nagylelkű adományt külön hála iratban köszönte meg,

(Személyi hír.) Kemechey Jenő hirlapíró-társunk, Lipcsey Ádám dr.-tól átvette a Szegei Híradó politikai lap szerkesztését. Szép tehetségű földinknek s kedves munkatársunknak e diszes hirlapírói állásához sok szerencsét!

(Kinevezés.) A nagymihályi járásbírósnágnál, a Kapu Lajosnak ki törvényszéki bírónő történt kinevezetése következtén megüresült albirói állomásra Ferenczy Imre dr. nevezetett ki.

(Áthelyezés.) Rács Ernő, szent-gothárdi aljárásbíró, ugyanebben a minőségben Tokajba helyeztetett át.

(Új évi gratulációkat) megváltották Klein Nándor (Budapestről) 50 ft, Özv. Liszy Edéné 2 ft, a s.-a.-ujhelyi ev. ref. elemi leányiskola 2 ft, Özv Boruth Elemérné, Gaizler József br., Honsch Dezső, Szentgyörgyi Vilmos, Nyomarkay Odón dr. és a Zemplén szerkesztősége 1—1 ft. összesen 60 ftal, s mindnyájan a Zemplén utján kívánnak boldog új évet vidéken lakó minden jó emberüknek egyenként és összességben. — A szerkesztőséghez begyűlt 60 ftból 50 ftot átszolgáltattunk S.-A. Ujhely város szegényei között leendő szétosztatás végett vármegyénk alispánjához, — a felmaradó 10 ftot pedig a váltságosok intenciója szerint át fogjuk adni a s.-a.-ujhelyi árvaház pénztárosának.

(Főispáni ebéd.) A múlt hó 28-án kezdődött háromnapos vármegyei közgyűlés alkalmából az első napon főispán ömeltósága a vidékről érkezett bizottsági tagok tiszteletére, a kisteremben, hová harmincketten voltak hivatalosak, d. u. 1 órákor ebédet adott. Mikor a pezsgőt felszolgálták, a házi gazda emelt először poharat kedves vendégei és családjaik boldogságáért, — utána Ballagi Géza dr., a legszeretettelőbb házigazdaért és kedves családjáért, — Molnár Béla dr. országos képviselő pedig vármegye kedves családjáért: a tisztikarért. Főispán ömeltósága Ballagi dr.-nak egy kifejezése ellen protestálva, hogy t. i. a főispán egyszersmind pártember is, a társadalmi téren való békés egyetértés szelleméért, — utána mindjárt Mezőner Béla, kiemelve, hogy ő és ők (a függetlenség párt hívei) kik a pártpolitikát sohasem hozzák be vármegye ház kapuján, a pártatlan főispán vejeért, a nemzet kedves miniszterelnökeért emelt poharat harsány éljenzés közt. Végül főispán ömeltósága pohárnyújtással a közlemben ült Klein Tivadar és Dókus László ujonnan választott tisztviselőket éltette. D. u. 4-re járt az idő, mikor a vendégek utolsó csapata, boldog újév kívánásával búcsúzza, távozott.

(Új évi tisztelet.) A vármegyei középponti tisztikar, segéd- és kezelőszemélyzet ma d. e. 10-kor gyülekezik össze a főjegyzői hivatalos szobákban, s onnan a főjegyző vezetése alatt testületileg keresi föl kedves alispánját, hogy neki az újév reggelén legőszintébb szerencse-kívánatait átadja; — minek megtörténte után s az alispántól vezetve főispán ömeltóságánál fog tiszteledni. Amott a főjegyző, ömeltósága a főispánál pedig az alispán fogja tolmácsolni a tisztelgők érzelmeit.

(B. u. é. k.) Ez a négy betű mennyi sokat mond s mégis milyen keveset ér. Kivánság akar ez lenni és pedig a lehető legjobb, s nem egyéb száraz szólamnál, a melyet a szokás ad ajkainkra, éppen olyan, mint a »legalázatosabb szolgálja«; sokszor olyannak mondjuk, a kinek legkevesébb szeretnénk szolgálói lenni. De hogy ha ennek a szólamnak még csak az a tulajdonsága volna, hogy semmitmondó száraz frázis maradna, azon még egy kevésbé ideges ember meg sem ütköznék, hanem a jókívánatnak ez a kedves faja kezd annyira elfajulni, hogy a boldog újévben minden inkább van, csak a boldogság nincs. Ime egy kis életkép. Még fel sem keltél, már az ajtód előtt nótázik a

susztér-, szabó, s más mindenféle inas, hogy adjon az Isten neked nagy szerencsét, »angyal koronát« és sok más. Felkelsz, hogy kirohanj a házból s az utcán keress menedéket: a kapu előtt vár a korcsolyázó egyesületi-, tűzoltószolga, városi lámpagyújtogató, kéményseprő, harangozó, éjjeli bakter és sok másféle mesterember, akik »uni sono« kívánnak boldog újévüztendőt s kívánják a pénzedet. Be akarsz menekülni valami kávéházba, cukros boltba, vagy korcsmába? ott vár már egy sereg inas, kelner, szolga, pincésnő, s ki tudná szerét és ki tudná számát! Kimerülve zsebben és lélekben, a hivatalos szoba sötét zugaiba akarsz bujni? A boldog újévüztendő ott is megtalál egy pár hivatal-szolga, hajdu s másféle képében. Rezignációval ballagsz ki a városból a vasut felé vagy bárhová, még ott is meggratulál, ha nem a vasuti bakter, hát a vámos, ha ez sem, akkor a csőz és ehhez még mindenütt egy csomó koldus. Ez az újévüztendő boldogsága, a melylyel az emberek üzérkednek, hogy egymást kizsákmányolják. Azért e sorok írója nem is mer buk-ot kívánni olvasóinak, mert előre is tudja, hogy a sok elkeseredett olvasó neki is viszton kívánna, hogy: bujjék beléje — de az ördög! S. K.

(Időjárás.) Az 1892/93. téli évadban, fölötünk és körülünk, a december 27. és 28-ika volt a leghidegebb, mikor a hőmérő reggelenként — 18 Reomúr fokot mutatott, ami Celsius szerint — 22,5 foknak felel meg. A hidegnek éjjelenként még ennél is nagyobb erejét mutatja egyébként az is, hogy, mint mondják, uton-utfélen akárhány meglagyott madarat lehetett látni.

(Esküvő.) Moldoványi Béla, az ujhelyi kir. államépítészeti hivatal mérnöke, e napokban esküdt örök hűséget Budapesten Mészáros Ludmilla kisasszonynak, a szabadságharcbeli tábornok Mészáros Lázár kedves unokahúgának.

(Olvasóköri közgyűlés.) Az ujhelyi polgári olvasókör évi rendes közgyűlését f. hó 29-én d. u. 2 órákor a kör helyiségében fogja megtartani.

(Gyász.) Nyomarkay József, az ujhelyi népbanknak hosszú évek során át érdemes vezérigazgatója, ki széleskörű ismereteivel és magas műveltségével a közügyek és hajdan a vármegye szolgálatában is mindenkor előkelő helyet és tekintélyt biztosított magának, hosszas betegség után f. hó 28-án, 67 éves korában meghalt. Halála bár nem jött váratlanul, mégis fájdalmasan sújtotta kiterjedt családját és őszinte részvétet keltett ismerősei sorában. A gyászos hirre, a népbank, kaszinó és városi háza kintűté a fekete zászlókat és a család tagjaival egyetemben ékes koszorúkkal halmozták el az ércokorsót, melyet pomaradványával az elhunytak f. hó 30-án délután nagy közönség részvételével Fejes István ékes és megható halotti beszéde s a ref. egyházi kórus éneke közben helyeztek ősei sírboltjába. Béke lengjen porai fölött!

(Farsangi fecske.) Az ujhelyi polgári olvasókör a múlt hó 27-én tartott ülésében elhatározta, hogy f. hó 21-én a városi színházban batus-bált rendez, melyre a meghívók már e hét folyamán széjjel küldetnek. Az ujhelyiek ez idei farsangja, igen igen meddőnek ígérkezik eddigéig; azért biztossra vesszük, hogy a virágzó kornak 21-iki mulatsága, mint a múltban, ezúttal is kedves és teljes sikerű lesz.

(Nagy vadászat) Andrassy Aladár gf. Tiszadobon a múlt évi december hó 27., 28. és 29-én tartotta meg évi szokásos nyúl vadászatát. A háziúron kívül résztvettek a vadászat: Török József gf. ungi- és Vay Béla br. borsodi főispánok, Vay Elemér br., továbbá Andrassy Sándor gf., a háziúr fia, s veje: Széchenyi Imre gf., Ahsbals Leo igazgató, Szokolay Emil kir. főmérnök, Harasthy Miklós főszolgabíró és Persenszky Lajos tisztartó. — A három napi eredmény: 1060 db. nyul. 3 róka, 14 db. fácánkakas és 5 fogoly. Naponta csak két-két hajtás volt.

(Megszökött óras.) Huppert Zsigmond óras, kinek műhelye és boltja a Rákóczi utcai Demjén-féle házban volt, tetemes adósság hátrahagyása után megszökött s mint mondják, Amerika felé vitorlázott. Üzletét, melyben néhány új és több javításba adott óra van, a bíróság zár alá vette.

(Hirtelen halál.) Lauffer József helybeli polgártársunk, szabómester, tegnapelőtt este szívizületes következtében hirtelen meghalt. A halál híre általános részvétet gerjesztett mindazokban, kik őt ismerték, mert életében ritka becsületes szorgalmas és parjátrítító derék munkás volt. Nyugodjék békével!

(Iskolai ünnepek.) Szerencséről írjak lapunknak: Ismét kellemes meglepetés. Említve volt már e lapok hasábjain s éppen a múlt évi karácson alkalmából, hogy a cukorgyári igazgatóság gondviselése alatt álló és a gyári munkások gyermekei részére fentartott, valóban például szolgáló iskolából a magyar nyelv igen szépen terjed a német-, szláv, cseh- és morvanyelvű iskolás gyermekek között; és ime egy év alatt, a mennyire fejlődtek az iskolás gyermekek testben, ép úgy előrehaladtak értelemben és zengzetes szép magyar nyelvűen elsajátításában is, mely tapasztalatokat fényesen illusztrálta a múlt hó 26-án, mint karácson másod-

napján rendezett iskolai ünnepség. Esti 5 órakor nem is az iskola helyiségében, mint tavaly, de nagyobb nyilvánossággal a nagy szálló dísztermében, villamos világítás mellett ugyancsak a múlt évi idegen ajku iskolás gyermekek, majdnem oly könnyedséggel, mintha a magyar nyelv éppen anyanyelvük volna, oly szabatos kiejtéssel s hanghordozással énekeltek és játszották el nagy közönség jelenlétében az előadásra kitűzött 3 felvonásos szindarabot. Ez a bámulatos szép eredmény az öt élő nyelvet beszélő, fáradhatatlan gyári tanítónak, *Lincz Gézának*, az érdeme. Még azt említi föl tudósítónk, hogy a szóban levő iskolai ünnepség alkalmával a szegény, de szorgalmas iskolás gyermekek között jutalmul, egyszersmind buzdításul 350 fót osztott szét a gyárigazgatóság, azonfölül sokan a gyermekek közül új ruhaneműeket is kaptak ugyancsak a gyárigazgatóság jószágából. r. l.

(Uj patikák.) A Szerencsre kért második patika, úgyszintén a M.-Laborczra kért patika ügyében benyújtott folyamódásokat pártoló véleményrel terjesztette föl a belügyminiszerhez vármegyéinknek legutóbb tartott közgyűlése.

(Adakozzunk!) Mádról intézték hozzánk s minden olvasónknak emberszerető jóindulatába ajánljuk a következő kérelmet. Általánosan ismert tény, hogy a filoxerától sújtott községek közt *Mád*-város a legszerencsétlenebb helyzetbe jutott. *Mád*-város polgárainak birtokát egyedül a hegyek oldalain elterülő szőlők képezték, a határ termékény része majdnem kivétel nélkül nagybirtokosoké. A szerencsétlen bortermelők kenyér nélkül maradtak, a lakosságnak egy-negyed része kivándorolt s aki marad is más vidéken kénytelen keresni mindennapi kenyerét, apró gyermekeik felügyelet nélkül hagyva. A városi képviselő-testület, hogy ezeken az elhagyott árvákon segíthessen elhatározta egy kisdövő létesítését, s noha az elszegényedés következtében a város maga is igen nehéz anyagi helyzetbe jutott mégis 1000 fót (ezer fót) szavazott meg a nemes célra. Pótadót az amugyis megterhelt népre kivetni lehetetlen s így aluliróttak, mint a létesítendő kisdövő ügyében kiküldött bizottság tagjai könyöröltes adományokat vagyunk kénytelen gyűjteni, hogy a nemes célt elérhessük. Fáradságunkat siker koronázza, mert már eddig is jócskán, 500 fton gyűlt be. Ez az összeg azonban még kevés. Ez uton is fordulunk tehát nemes érző honfitársainkhoz, kérve őket: támogatóknak e célnak elérésében s szíves adományaitak megkegykedjenek *Mád* község előjáróságához bekiérelni. — H.-Mád, 1892. dec. 29. Somogyi József s. k., Pallóczy József s. k., Kaliczky István s. k., Kiss Károly s. k., Szoural János s. k. kisdövő-bizottsági tagok.

(Séf a becsülettel.) Gálszécsi tudósítónk igen jóízű leírásban, mit azonban ez alkalommal térszűke miatt melőznünk kellett, eredeti bo'ond egy esetet közöl velünk. W→ P. borozás közben eladta a becsületét *Gálszécsen R.-g. L.* cseleji lakosnak, ki az erkölcsi portékáért, egyesség szerint, 50 fót legott ki is fizetett. Másnap mikor W-táti értesült az ennen-becsületét eladott fiának könyelműségéről, lóhalálában sietett Cselejbe, hogy R-től a W. fu becsületét visszaváltsa. De a vigjátékirók nem ennek hanem annak veszik hasznát, hogy R. a W. megvett becsületét 200 fton alól visszaadni nem hojlándó. Az öreg W. már 100 fót ígért, de R. a 200 ból egy árva fityinget sem enged.

(A magyar zarándoklat.) XIII. Ló pápa ezelőtt öt évvel 1887 ben mondotta 50 éves papi miséjét, ugynevezett aranymiséjét Ez ritka esemény volt, mert 19 század alatt mindössze 11 pápa érte meg aranymiséjét, a Szt.-Péter templomban 80,000 ember jelenlétében. Az új évben február 19-en, a pápa mint 50 éves püspök fog bevonulni a Szt.-Péter-templomba. Erre a fönséges alkalomra Magyarországról is készül zarándoklat. A zarándoklatban résztvehetnek férfiak és nők is. Az utazás programjának részleteiért forduljon minden érdeklődő katolikus a saját plébánia hivatalához, vagy a főrendezőhöz, (címe: Köny Gusztáv Budapest, I. krisztinavárosi plébánia.)

A Pallas nagy lexikonából a 3-5-ik füzetet küldték szét, a 3-ikban az „Atrika“ szótól „Agrippa“-ig, a 4-ikben az „Akarat“-ig, az 5-ikben az „Akarthiány“-tól az „Alap-talaj“-ig terjedő anyag van feloldozva. Terjedelmesebb cikkek: az Afrikáról szólók, melyekhez két térkép és az afrikai felfedezések és utazások sorrendi összeállítás van mellékelve; az Ágost névhez esatolt cikkek, melyek közt van hosszabb az Ágoston-rendi szerzetesekről is; az agrárpolitika tételeinek ismertetése; az agy, akadémia, akarat, Alabama-kérdés, alagut, alaptörvények s jogok, stb. cikkek. A képmelléletek közt van két kép az aggteleki barlangból, két kép a királyné Achilleon-villájából, egy az alagutakról s egy színes tábla amerikai népfajokkal. Minden cikkely alatt írójának monográfia található. Egy-egy füzet ára 60 fillér (30 kr.)

(Egy tanuló) a „Zemplén“ könyvnyomdájában fölvetetik.

Egyesületi élet.

A korcsolyázó egyesület.

Az ujhelyi korcsolyázó egyesület, ma egyhete tartotta a jégpálya mellett álló pavillonjában évi közgyűlését *Csuka* Ödön elnöke alatt. Az elnök megnyitó beszédében, főbb voná-

saiban elmondta az egyesület történetét, fejlődését, s örömmel konstatálta, hogy az egyesület életében különösen ezidőt nagyobb lendület és pezsgés van, mert mindinkább szaporodik azok száma, kik az egészséges jégsportot megkedvelik és az egyesület tagjaivá leszenek. Végül pedig bemutatta a múlt évi számadásokat, melyeknek, megvizsgálására Bydeskuthy Örzse, Répássy Olga és Tomcsányi Gizella kisasszonyok, (Kolos Jenő, Kiss Ernő és Cseörhögő Zoltán asszisztenciájával kérétek föl.

Ez után megválasztották a tisztikart is a választmányt, következő eredményekkel: Elnök lett: *Csuka* Ödön, alelnök: özv. *Boruth* Elemérné,*) szer- és pénztáros: *Kiss* Ernő, titkár: *Schmidt* Lajos. Választmányi tagok: *Dokus* Gyuláné, *Molnár* Leóna, *Szepessy* Arnoldné dr.-né, *Lissy* Kornélia, *Kiss* Etelka, *Dokus* Róza, *Hornay*Béla dr. *Kocsis* János dr., *Barthos* István és *Barris* Árpád.

Indítvány folytán elvben elhatározta még a közgyűlés, hogy a farsang folyamán az egyesület javára mulatságot fog rendezni, melynek idejét, helyét és módját az elnök által egybehivandó értekezlet fogja meghatározni.

Nyilvános nyugtázás.

XXXII. kimutatás.**)

A főgimnázium építkezési költségeinek fedezésére folyó évi szeptember 2-től ez év végéig a következő befizetések eszközöltek: Ruzsinszky János 3 ft Özv. Smercz Antalné 5 ft, Rein István 10 ft, Tóth Lajos 6 ft, Dolozselek Albert 15 ft, Gerőcz Mihály 10 ft, Klimó Menyhért 5 ft, Dubay István 15 ft, Özv. Csubák Józsefné 5 ft, Diószeghy János 66 ft 66 kr, Waldman Izidor 10 ft, Bádonyi Mihály 10 ft, Ambrózy Nándor 50 ft, Győrötskey Istvánné 30 ft, Grünbaum Simon 25 ft, Grantner János 5 ft, Pusztay Mihály 2 ft, Weisz Lajosné 5 ft, Simig Sándor 5 ft, Hammersberg Jenő 60 ft, Karsa Bertalan 10 ft, Weisz Szigmond 10 ft, Gálócsy József 3 ft, Szentgyörgyi Vilmos 33 ft 33 kr, Buday Ákos 75 ft, Hlavathy Elek 5 ft, Schön Sándor 70 ft, Károlyi János 10 ft, Sebeők Antal dr. 10 ft, Révy Géza Viktor 20 ft, Sziegmeth Károly 50 ft, Zinner Henrik 50 ft, Abonyi D. Mór 18 ft. Hvozdovits Antal 12 ft Grünbaum Markusz 10 ft, Reichard Mór és fia 30 ft, Neuvirth Adolf 10 ft, Hönsch Dezső 50 ft, Ármágyi János 10 ft, Klimó Menyhért 5 ft, Sztróp Kovics Imre 10 ft, Koleszár Mátyás 5 ft, Suszter János 24 ft, Barna Bertalan 100 ft, Kreszinszky Ferenc 5 ft, Herczig István 3 ft, Özv. Csubák Józsefné 5 ft, Dofkay József 10 ft, Burger Adolf 20 ft, Klein Albert 10 ft, Hlavathy József 30 ft, Fekete István 10 ft, Dudits György 3 ft, Fábry Károly 10 ft, Haas Fulöp 10 ft, Zinner Henrik 50 ft, Kiffovits Imre 12 ft, Schvartz Bernátné 20 ft, Reichard Gyula 5 ft, Becske Bálint 30 ft, Dongó Géza 25 ft, Nagy Gyula 6 ft, Szabó Ödönné 13 ft, Boldy Károly 1 ft 50 kr, Mózer János 10 ft, Nyomárkay Paulin 3 ft, Bacskóvszky Bertalan 6 ft, Bárczy Béla 10 ft, Csoltkó József 5 ft, Glósz Nándor 4 ft, Éricz Ernő 17 ft, Koleszár Mihály 4 ft, Kl in Lipót 10 ft, Kornfeld Mór 5 ft, Kollár János 3 ft, Reichard Mór 16 ft 67 kr, Hercz Armin 16 ft, Grosz Vilmos 16 ft, Nagy Armin dr. 17 ft, Thuránszky László 16 ft 66 kr, Krafcsik Ferenc 10 ft, Merges Mihály 3 ft, Zinner Bernát 4 ft, Lefkovits Fulöp 1 ft, Landesman Miksa 7 ft 70 kr, Medgyesy Árpád 6 ft, Szilágyi Béla 16 ft 66 kr, Herboz Oszkár 15 ft, Repcsik Pál 5 ft, Vagó Gyula 10 ft, Orbán József 17 ft, Komenndovits Ágoston 5 ft, Nagy Gyula 5 ft, Tatár András 5 ft, Vida József 2 ft, Havry József 5 ft, Rév József 6 ft, Wessely Mór 6 ft, Özv. Boruth Elemérné 33 ft, 33 kr, Svecz József 10 ft, Nagy Barna 30 ft, Placz Károly 5 ft, Viezmándy Ödön 50 ft, Mendik János 20 ft, Kolos Gyula 25 ft, Deutsch Hersko 12 ft, Nyomárkay Kálmán 10 ft, Buczek János 5 ft, Kremniczky József 5 ft, Boldy Károly 1 ft 50 kr, Fischer Jakab 2 ft, Kukoly Pál 2 ft, Vida József 2 ft, Szentgyörgyi Józsefné 40 ft, Jilek Károly 4 ft, Rác Kálmán dr. 7 ft 50 kr, Merges Mihály 2 ft, Ifj. Gabry János 6 ft, Szabó Ödön 12 ft, Szeghy Ágoston 15 ft, Ifj. Tarpay László 1 ft, Mailáth József gf. 1000 ft, Pataky Miklós 25 ft. Összesen: 2866 ft 51 kr. Az I—XXXII. kimutatás főösszege: 12621 ft 13 kr.

A kegyes adományozók fogadják halás köszönetüket.

S.-A.-Ujhely, 1892. dec. 29-én.

Pataky Miklós,
v. jegyző.

Ujfalussy Endre,
főbíró.

CSARNOK.

Az esküdt.

Irta: Glinaty P.

[Hely: Az igazságügyi palota előtt lévő tér. Idő: délutáni 5 óra]

Dupont: Ah! Durand úr! Ön az, mit keres itt?

*) Gratulálunk!

Szork.

***) A XXXI-ik kimutatást l. a »Zemplén« múlt évi 36-ik számában.

Szork.

Durand: Két hét óta mindennap ide járok mert, méltóztatik tudni, esküdt voltam. De most már szabad vagyok.

Dupont: Ön esküdt volt? S aztán volt-e sok dolga?

Durand: Rettenetes sok! Igazán változatos munkarendünk volt.

Dupont: Voltak érdekes esetek?

Durand: Igen! valóban nem volt okunk s alkalmunk unatkozni.

Dupont (mosolyogva): Ön tehát az a nagy felelősséggel járó kötelességet teljesíté, hogy polgártársainak igazságot szolgáltatson?... Ön eszerint Likurgusz embere volt ugy-e? Ugyan legyen szives erről egy kicsit beszélni! Ugy-e voltak kérem feltűnő s érdekes jogi s bűnügyi esetei? Ha nem sajnálja, említsen fel egy párt, én igen érdeklődöm az ilyesmik iránt.

Durand: Mindenesetre. Hadd gondolkozzam csak! Igen. Mindjárt az első eset is olyan érdekes volt. Egy asszony a férje ellen vitriolmérényletet követett el, mert elhagyta őt, mivel hűtlenségen kapta. A szegény férfi igazán rettenetes állapotban jelent meg. Olyan külseje volt, hogy iszonyú. Még most is magam előtt látom félig kiégett szeméit. Szavamra mondom, aznap enni sem tudtam.

Dupont: S az asszony csinos volt?

Durand: Elég szemrevalónak látszott. Afajta kokett menyecske!

Dupont: Természetesen elítélte?...

Durand: Mit gondol?! Fölmentettük. Hiszen a felindulás, a harag, a szenvedély, kitörése volt tette...

Dupont: Hogyan? Hiszen szeretője volt s a férje azért hagyta el!

Durand: Ugy van, csakhogy az is meglehet, hogy a férfi megérdemelte, hogy az asszony hűtlen legyen hozzá! Aztán az az asszony a tárgyalás alatt oly kedvesen viselkedett, s úgy sóhajtozott!... Ez mindig hatással szokott lenni. Aztán meg a védője is pompásan védte, úgy hogy én teljesen elfogadtam nézetét s a szemem könybe labadtak, amint hallgattam. De meg az ilyen nöszemény nem is veszedelmes a társadalomra Bizonyosan nem fog többet ilyet tenni! Miért zártuk volna el hát életfogytiglan?...

Dupont: Ön igen gyenge szívű.

Durand: Ön is csak úgy tett volna az én helyemen!

Dupont: Hát még mi fölött ítélte?

Durand: Itéltem egy házmester fölött, aki megölte a feleségét. Nekiment egy baltával, addig vágta, míg meghalt.

Dupont: De ezt már elítélte.

Durand: Nem. A szegény ördög egészen megbánta tette. — Önnek, édes barátom, fogalma sincs róla, hogy egy gyilkos minő állhatatos fickó tud lenni!... Előlete kifogástalan volt. Semmi gyanú nem terhelte. Háziura könyezve mondta, hogy mint házmester. Ilyen esetben nehéz itélni. Ilyenkor a bűnösök helyzetébe kell képzelni magunkat. Csak egy kis fölindulás... s kész a bűntény, ez mindnyájunkkal megtörténhetik.

Dupont: Köszönöm.

Durand: Pedig látja igazam van, mert vannak pillanatok, amikor a legszelidebb ember is elveszti fejét. — Bizonyos, hogy a házmester nagy bünt követett el. De lássa: nála nem olyan bűnről van szó, mely a társadalmi rendet felforgatta volna. Tette szerencsétlenség, rettenetes szerencsétlenség volt, de amely sem engem, sem őnt, sem senkit nem fenyegethetett valami nagy veszedelemmel.

Dupont: Hát még miben ítélte?

Durand: Egy leány ügyében, ki szállásadója fejéhez vágott egy órát, hogy az csaknem meghalt sebeibe.

Dupont: Mire ítélte?

Durand: Fölmentettem. Hiszen a leány a műveltség legsős fokán állt. Ugyan használt volna-e, ha elzáratom? Még rosszabbá vált volna a tömlöcben!

Dupont: Ön tulságos gyöngéd és óvatos. Volt-e még több ily érdekes ügye?

Durand: Igen egy gyermekgyilkosé. Igen érdekes, sőt szenzációs eset volt. Jócsalásból való, tisztességes leány véletlenül anya lett s gyermekét erőszakkal végzte ki.

Dupont: Hány évre ítélte el?

Durand: Ugyan mit gondol? Ezt is felmentettem, mert látja kérem, nem szabad tulságos szigorúsággal itélni. A leány restelte állapotát. Addig általában tisztelték. Félre lépett... s olyan keserűen lakolt!... Szegény leánynak csak egy gondolata volt, hogy becsületét megmentsse!

Dupont: De sajtáságos és nevetséges felfogása van önnök?

Durand: Ön meg nagyon kemény szívű. Tudjuk jól, kérem, hogy ha az ember ott ül a vádoltakkal szemben, egészen másként gondolkodik, mintha csak az újságból olvassa a törvényszéki tudósításokat. Minő megindító alkok vannak ott, például az az ittas ember, ki társát a hidról a folyóba lökte: ugy-e borzasztó?

Dupont: Az.

Durand: Tudja-e miért ivott ez a szeren-

csétlen... Bubánatában... Igazi regény!...
Külseje igazi járdataposó... S mégis olyan megindító... Áldozata egy naplopó volt, munkakerülő... kibén a tarsadalmi mitsem vesztett.
Dupont: Igen de ez nem változtat azon, hogy a szerencsétlent a vízbe taszította!
Durand: Ugy van, — csak hogy a dolognak az alapokat kell figyelembe venni... Ha tettes nem lett volna szerelmi búban szenvedő: nem nem ivott volna s ittasságában nem követett volna el bünt!

Dupont: Meggyőző logika! Párját ritkító emberszeretet s jóindulat!... Ön talán az egész világot felmentené?
Durand: Oh nem! Szigorú is tudok lenni!
Dupont: Eddig nem említette!
Durand: Most jut eszembe! Egy lumpot vezettek elő, a ki egy házba belopódzott s csekélyeségeket el is lopott. Épen a szomszédom házában történt!...

Látja kérem: az enyémbe is ép így belopódzott volna! Minő lehetőségnek van az ember itt Párisba kitéve... El sem képzelheti, hogy megmentődött, esküdött a fickó, csak most az egyszer lopott s eddig becsületes volt... hogy felesége gyermekei várnak rá... De az ilyen svindlerséget már ismerjük!... Nem is szabadult még!... Gondolja csak el!... Az én szomszédomban lopott!... Alaposan elvertük rajta a port. Kapott három évi feyházat!... Ugy-e ez aztán ítélet volt.

Tüdős István dr.

HIVATALOS RÉSZ.

5964. sz./I. 92. A s.-a.-ujhelyi j. főszolgabírádjától.

Körözüény.

Kis-Bári község birája 1892-ik év december hó 28-án, haza menetele alkalmával, a község pecsétnyomóját, melyen »Kis-Bári község pecsétje« közepén »1887. év« számmal elvesztette, a pecsétnyomó megtalálói a s.-a.-ujhelyi járás szolgabírói hivatalánál átadassa a törvényes következmények súlya alatt felhivatnak, a pecsétnyomó elvesztése a hivatalos lapban köröztetett s a község más felirattal ellátott pecsétnyomó készítésére, utasítva lett.

S.-A.-Ujhely, 1892. dec. 31.
Barthos, főszolgabíró.

47072./VI. sz. 92. A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

Körrendelet

Zemplénvármegye valamennyi községi illetőleg körjegyzőjének.

A nyiregyházi kir. pénzügyigazgatóság f. évi 35595. sz. átirata szerint Dolezsár Mihály Örmézdől ismeretlen helyre távozott.

Utasítatik a cím, hogy nevezett egyének jelenlegi tartózkodási helyét a községben és területén nyomonza s feltalálása esetén ide azonnal jelentést tegyen.

S.-A.-Ujhely, 1892. december 16.
Mauks, kir. pénzügyigazgató h.

GAZDASÁGI ÉRTESSITŐ.

Rovatvezető: MÁRTON MIHÁLY.

HIVATALOS RÉSZ.

Időjósolat jan. 1-ére.

Változó felhőzet — fagy.

Felhívás.

Mint hogy a m. kir. földmívelésügyi ministerium által a zemplén-vármegyei gazdasági egyesület kezelése alatt álló bikaalap gyarapítására 1892-ik évben adott államsegély csak kis részben használtatott fel, hogy az a jövő 1893-ik évben teljesen felhasználhassék, s minél több megyebeli község a gazdasági egyesület közvetítése mellett és kedvezményes áron tenyésztésre alkalmas bikát szerezhesse, felhivatnak mindazon szarvasmarha tenyésztők, kiknek eladásra szánt bikáik vannak, hogy ebbeli szándékukat, a bikák számának, korának, fajanak és az eladási árak kitüntetésével a gazdasági egyesület titkári hivatalánál minél előbb bejelenteni sziveskedjenek.

Felhivatnak ugyanez alkalommal azon községek is, melyek a gazdasági egyesület közvetítése mellett és kedvezményes áron bikákat venni akarnak, hogy ezen szándékukat a gazdasági egyesület titkári hivatalával idejekorán tudassák. 2—5

Mirdetmény.

Az Olaszországgal kötött kereskedelmi szerződés alapján a borokra és sörökre nézve érvénybe lépett kedvezményes vámtétel mikénti igénybevétele és alkalmazása tárgyában kiadott rendeletek egy példánya a m. kir. földmívelésügyi ministerium által a gazdasági egyesület részére megküldetvén, az az érdekeltségi körök által a gazdasági egyesület titkári hivatalában (Velejtén) bármikor megtekinthető.

2—3 A gazd. egyesület titkári hivatala.

NEM HIVATALOS RÉSZ.

A takarmánytők termelése.

A mult 1892. évben két takarmánynövény-nyel tettem termelési kísérletet. Mindegyik minden várakozáson felül kitűnően sikerülvén, szükségesnek tartom termelési módjukat részletesen ismertetni. Ezen növények az óriás takarmánytők és e durra.*

Mielőtt azonban a termelés leírásába bocsátkoznám, előre kell bocsátanom az okokat, melyek a nagy hozamot biztosító takarmányneműek termelésre készítetnek,

Gazdaságomban minden három m. hold földre egy szarvasmarha tartása esik. Tehát a rendes istálló-trágyázás mintaszere trágyatelepek és a rideg gulya számára akolszerű fedett korlát alkalmazása mellett oly mérvű, hogy földjeim belső majoromban három évenként kapnak istálló-trágyát. Ehhez járul még azon körülmény, hogy az őszi kalászos termő területek 50%-a holdankint 200 kg. Thomas-salakot kap.

Szombathelyi várossal kötött szerződéseim alapján az ott előállított összes emberi ürülék és a vágóhídon termelt 60,000 liter marhavér szintén 700 holdat meg nem haladó szántóföldemen értékesítendő.

Ez utolsó évben több mint 100 holdra adott bőséges trágyázást.

Eddigi tapasztalataim szerint az emberi ürülék kizárólag a nagy hozamot nyújtó takarmánynövények, répa, tengeri csalamádé, lucerna és takarmánytők alá alkalmazva ad maximális tiszta jövedelmet. Gabona alá nem való, mert dült rozsdás gabona, fekete rozsdá, rendkívül sok, de laza szalma és kevés szem a szomoru eredmény. Városi hulladékba második évben jöhet csak gabona, sőt akkor is a szegényebb természetű talajon.

A nagy hozamu takarmánynál ez a do'og másképen jövedelmez.
Biztos tényként állíthatom, hogy egy jó minőségű föld, ürülék-komposzt bőséges alkalmazása mellett 50 fuvar csalamádét ad ugyanakkor, midőn egy közepeszerű föld legfeljebb 12 fuvar csalamádét ad istálló trágyázás mellett. Még pedig faekalkomposztból 10 fuvarral, istállótrágyából 20 fuvarral számítva az első és utóbbi kísérletnél.

A költség teljesen ugyanaz, ha 12 vagy 50 fuvar csalamádét termelék ugyanazon területen, igen, de az egy fuvar csalamádé előállításához viszonyított költség különbsége óriási nagy a két esetben. Épen így áll ez más nagy hozamot adó takarmány növénynél is.

Nem csoda tehát, ha legfőbb törekvésem oda irányul, hogy a termőföld egy részét célzatosan oda fokozom trágyaerejében, a hol már gabonát termelni nem lehet, de a hol ezzel szemben a nagy hozamu takarmánynövények termelése maximális hasznót biztosít.

Egy csapással két legyet akarok ezzel agyonütni. Először a maximális terméssel bőven kamatoztatni a kisebb terület magas trágyázási költségét, másodsor nagy területet elvonni a takarmány termeléstől a gabona termelés számára és mégis sok takarmányt termelni.

Illusztráló az, hogy gazdaságomban a buzával elvetett területet a termőképesség hatalmas eme-

*) Termelés módját mult számunkban ismertettük.
Rovatvezető.

lése mellett 120—130 holdról 220 holdra emeltem fel. Takarmánykészletemet s természetesen marhaállományomat is csak az utolsó három évben megkétyszeredtem.

Hogy ezen vázolt viszonyok közt a nagy hozamot adó takarmányfélék termelése óriási horderejű, azt tovább ismételgetni felesleges.

Ezek közé tartozik a takarmánytök is, mely eddig igen kevés volt elterjedve, holott több figyelmet érdemelt volna.

Az óriás tökről, mint minden más óriás növényről elmondhatjuk azt, hogy óriás trágyaerőt és gondos művelést igényel. De viszont a hatalmas trágyázást és felfokozott trágyaerőt busás kamattal csak az óriás nevet megérdemlő növények adják és épen rá illik a tökre.

Sajnos azonban, gazdáink e tekintetben még rémitő sötétségben vannak,

Azt hiszik, elég az óriás növénynek magját rettentő drágáért megvenni, azt úgy a hogy a földbe eldugni és abból csodatermést várni! Pedig ez nem elég.

A mult tavasszal gyűjtöttem az óriás tökök magját, feleslegemből csledeimnek adtam, kik a burgonya közé ültettek tököt, megnőtt akkorára, mint egy kisebb görögdinnye, míg az én területemen 50 kg-onál nagyobb példány volt 100 drb. de a többi is megérdemelte az óriás nevet!

Nézzük tehát a kultur módot, melylyel óriásokat nevelhetünk.

A töktáblát a legjobb földünkkel választjuk ki. Miután régi közmondás az, hogy a földek legjobbak addig, a meddig kakasszó elhallatszik rajtuk, így igen okszerű a töknek, ha lehet valamely belsősegen helyet szorítani.

A föld őszszel egyszer vagy kétszer jól megszántandó. Mivel a tök későn ültethető, így legjobb alája őszszel egy mélyebb szántást adni, kora tavasszal másodsor sekélyekben szántani. Májusban az ültetés előtt harmadsor szántunk, mi által a földet lehetőleg gőzmentessé teszük. Május hóban, midőn már hóharmatoktól tartani nem lehet, elkészítjük a fészkeket.

Szerényi Gothard Sándor.

(Vége köv.)

A szerkesztő postája.

Kedves munkatársainknak s velük együtt lapunk minden jó barátjának boldog új évet kívánunk!

H. S. urnak — Szerenós. Örömmel igattuk be önt levezelőnk diszes névsorába.

Amit a levelek suttogtak... A hajnalka c versek a multinak színvonalig nem emelkedvén, — lemaradtak.

A bodrog-kisfalud-keresztúri honvéd-émlékszóbor-alap javára szerkesztőségünk 1892. június 2-ika óta 40 fotot kezel, mint a »Zemplén« olvasóközönségének adományát. Ez az összeg a zemplénmegyei kereskedelmi bank 343. számú betéti könyvében gyűmölcsözik s a mult évi december 31-ig számított kamataival együtt: 51 ft 03 kr-ra emelkedett.

Barátság, szerelem. Ön novelett-jében ezt is írja (a gyöngébbek kedvéért) »én tisztán az életet énelem, (?) tisztán a valóságot írom, s ha írásaim nem jök, ha nincsen bennük költői igazságszolgáltatás, azért nem jök, mert az élet sem jó.« Értjük s helyeseljük. De a művészség kívánalmait a kidolgozásban? biz azok nagyon hátramaradtak.

A vér. Nem mondjuk, hogy a poéta naturalisztikus elemekből nem dolgozhatik. Dolgozzék is; de ne mesteremberi veritékkel, hanem művészi hevülettel!

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadó-tulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.

HIRDETÉSEK.

MEGHIVÁS.

A sátoralja-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet

t. cz. részvényesei tisztelettel meghivatnak

az 1893-ik évi január hó 22-én délután 3 órakor

az intézet helyiségében (Kazinczy-utca 507. sz.) tartandó

XX-ik évi rendes közgyűlésre.

Tárgyalási sorrend:

1. Az igazgatóság.
2. A felügyelőség évi jelentése.
3. Az 1892-iki mérleg és osztalék feletti határozat.

Az igazgatósági jelentés és az évi zárszámla nyolcz nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekintés végett kifüggesztetik.

A részvényesek figyelmeztetuek az alapszabályok következő szakaszára:

46-ik szakasz. A közgyűlésen részt venni óhajtó részvényesek tartoznak részvényeiket a szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlés előtti napon az intézet igazgatóságánál le-téteményezni.

Kelt Sátoralja-Ujhely, 1892. december 24-ikén tartott igazgatósági ülésekből.

Az igazgatóság.

Alkalmi
AJÁNDÉKOK
díszes levélpapírok
dobozokban

legolcsóbban
a „Zemplén“ papir- és írószer-
kereskedésében kaphatók.

Hirdetés.

A S.-A.-UJHELYI TAKARÉKPÉNZTÁR

1893. évi január hó 22-én délelőtt 9 órákor
az intézet hivatalos helyiségében
évi rendes közgyűlést

tart, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgy:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság 1892. évre vonatkozó jelentésének és zárszámadásának betérjesztése.
2. A jövedelem felosztása fölötti határozata, illetőleg az osztalék megállapítása.
3. A felmentvény megadása feletti határozat.
4. Az elnök, igazgatóság és felügyelő bizottság 3 évre történendő megválasztása.
5. Esetleges indítványok tárgyalása.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1892. december hó 21.

Dókus József,
intézeti elnök.

2-3

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

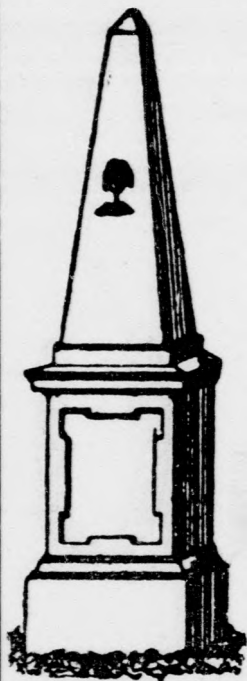
Főutcán, a „Vörös ökör“ vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,
GRANIT, SZIANIT

és homokkő sarkövet.

Sirkövek újbóli tervezése

Jutányos áron készítenek.

Sürgőnyczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó.

36-

Kivánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

A Horgony-Pain-Expeller

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölés, csúz, köszvény, hátfájdalmak és meghülések ellen a világ minden részén el van torjedve és kitünő hatása által a legjobb háziszser hírnevét elnyerte. A valódi Horgony-Pain-Expeller majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben s így a legolcsóbb háziszser.

Amennyiben Cognac-gyártmányaimat ezután személyes felügyeletem mellett hozandom forgalomba, Cognacom tiszta zamataért és annak hamisítatlan valódiságáért szavatolok.

Cognacom tiszta borkivonat
és ez idő szerint a legkedveltebb a hazai gyártmányok között.

Kapható minden nagyobb fűszerüzletben

Sátoralja-Ujhelyen kapható:

Malártsik György, Klein Albert, Fried Ignác, Behyna testvérek, Bárczy Béla, Frommer Mór és Nagy Lajos Béla ezeltől Vályi István stb. kereskedéseikben.

Kitünő tisztelettel

GRÓF KEGLEVICH RÓBERT
Promontori Cognacgyára.

Alkusz.

Messze kiterjedő összeköttetéseimnél fogva abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy mindenféle birtok-bérbévélt s adást, birtokvétel és eladást, a legelőnyösebb feltételek mellett közvetíthetek. Amidőn ezt a n. é. közönség szives tudomására hozom, ajánlom magamat a t. érdeklettek becses figyelmébe.

Weinberger Manó.
S.-a.-Ujhely, Korona-utca.

21

A Foncière pesti biztosító társaság főügynöksége.

SZÓLLÓSY SÁNDOR

SÁTORALJA-UJHELYBEN

ajánlja dusan felszerelt
üveg, porcellán, majolika,

DITMAR-féle lámpa,

Chinai ezüst és konyha felszerelési eszközök

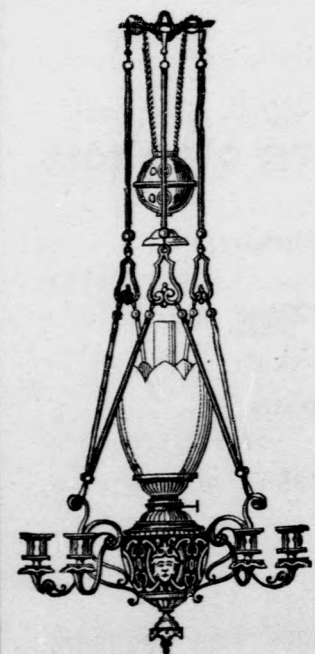
raktárát

legolcsóbb gyári árakban.

Valódi amerikai császár-olaj
nagy raktára.

14

Mindennemü angol szervizek dús választékban.

Szabott árak.

Szabott árak.

Szőlő ojtványokra

melyek 1893. év október hó második felében adatnak ki, megrendelést elfogad alólírott.

- Alanyok: Riparia Portalis, Visis Solonis
 Harminczkét faj Muskatal
 Hús fáj Chattelas
 Harminczkilencz vegyes csemege faj
 Öt faj fehér bor
 Hét faj vörös bort adó gyűjtemény áll rendelkezésre

Levelezések
 Miskolcra (Lonovics-utca 18. sz. házhoz) intézendők.
 Miskolcz, 1892. december 22.

Bethlenfalusi Faygel István.

1-3

HIRDETÉS.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy a

„Koronához“ czimzett szállodát

Csornyiczky Mihály volt bérlőtől átvevén, azt a mai kor igényeinek megfelelőleg csinos és kényelmes lakszobák, meg tágas értekezleti helyiségekkel berendeztük, hol egyszersmind kitünő izletes magyar konyha és természetes finom italok, valamint pontos kiszolgálatról gondoskodva lesz.

Bankettek rendezése és abbonensek előnyös feltételek mellett elvállaltatnak.

A nagyérdemű közönség minél számosabb látogatását és becses pártfogását kérve, vagyunk

kitünő tisztelettel

Abonyi D. Mór és veje.

2-7

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palaczk az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulbatatlan!

Maager Vilmos-féle valódi

tisztított

12-24

Maager Vilmostól Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint, egy üveg fehér 1 frt 50 kr. és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3, valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

S.-a.-Ujhelyben: csak Éhássy E., Budal Akos és Kincsesy P. urak gyógyszerárában.

Főraktár és főelárúsítás az osztr.-magyar monarchia részére: Maager Vilmos, Bécs, III/3., Heumarkt 3.

Malom-bébesdás

A z.-szinnai uradalomhoz tartozó cz.-bélai községben lévő alsó- és felsőmalom **1893-ik évi áprili hó 1-étől** kezdve bérbe adatik további 3 évre, mely eremben szóbeli felvilágosításokat ad és írásbeli ajánlatokat jan. 15-éig elfogad az uradalmi számtartóság Szinnán.

Az ANKER

Elet- és járadék-biztosító-társaság

Biztosítási állomány 1891. végén: 184 millió forint
 Biztosítéki alapok 1891. végén: 44 millió forint
 Kifizetések 1891-ig: 74 millió forint

A halálesetre nyereségy részesüléssel biztosítottak rendszeren az évi díj 25%-át kapják nyereségy-osztalékul és gyermekbiztosításoknál nyereségy-osztalékul eddig átlag a biztosított tőke 30%-a fizettetett ki. (Tehát 1000 frt helyett 1300 frt)

Schön Mór,

3-6 főügynök S.-a.-Ujhelyben.

Szerző ügynökök (acquisiteur) fix fizetéssel és jutalékkal alkalmazást nyerne.

PESTI NAPLÓ

fölveszi régi, eredeti alakját!

decemcer 18 ikától kezdve naponkint kétszer legalább 16-24 oldalnyi terjedelemben fölvágvá és ragasztva jelenik meg.

főszerkesztője és kiadótulajdonosa:

ifj. Ábrányi Kornél országgyűlési képviselő

felelős szerkesztője: **Barna Izidor.**

politikai pártoktól teljesen független.

szerkesztősége egészen ujra, — az ország legjelesebb hírlapíróiból alakult.

bel- és külföldi tudósításai, hírei és táviratai frisek és eredetiek lesznek s a legmegbízhatóbb forrásokból erednek.

ipari, bereskedelmi és mezőgazdasági rovatát kitünő szakírók szerkesztik.

bel- és külföldi tözse rovata mindig pontos és megbízható lesz.

nagy gondot fordít szépirodalmi rovatára, hol mindig a legkiválóbb írók neveivel találkozik az olvasó.

regényei és tárcái élénkek lesznek és a közönségnek kellemes olvasmányul fognak szolgálni.

A PESTI NAPLÓ karácsonyi száma feltűnést keltő közleménnyel lepi meg olvasóit.

A PESTI NAPLÓ előfizetési árai:

Egész évre 14 forint = 28 korona.

Fél évre 7 „ = 14 „

Negyed évre 3 ft 50 kr. = 7 korona

1 hónapra 1 „ 20 „ = 2 „ 40 fillér.

Egyes példányok minden hírlapkereskedésben haphatók 5 krért = 10 fillérért

A PESTI NAPLÓ előfizetési ára (naponkint kétszeri postaküldéssel, reggeli és a délutáni gyorsvonatokkal)

Egész évre 20 forint = 40 korona

Fél évre 10 „ = 20 „

Negyed évre 5 forint = 10 korona

1 hónapra 1.70 — 3 „ 40 fillér.

A PESTI NAPLÓ délutáni kiadása Budapestről a délután 3 óra előtt induló gyorsvonatokkal indittatik s minden vidéki városban még a megjelenés napján az újságelárúsítóknál 4 krajczárért = 8 fillérért kapható iesz.

A PESTI NAPLÓ szerkesztősége
 Budapest, Ferenciek tere 3. sz.

A PESTI NAPLÓ kiadóhivatala
 Budapest, Ferenciek tere (Bazár épület.)

A ki a PESTI NAPLÓ ra előfizet. az december 18-ikától január 1-ig a lapot ingyen kapja, úgy hogy az előfizetés csak január 1-én kezdődik.

Mutatványszámokat december 18-ikától kívánatra egy héttig ingyen küld

a PESTI NAPLÓ kiadóhivatala.

S.-a. Ujhely. nyomatott a „Zemplén” gyorsajtaján.

Szőlő ojtványokra

melyek 1893. év október hó második felében adatnak ki, megrendelést elfogad alólirott.

Alanyok: Riparia Portalis, Visis Solonis
 Harminczkét faj Muskatal
 Húsz faj Chattelas
 Harminczkilencz vegyes csemege faj
 Öt faj fehér bor
 Hét faj vörös bort adó gyűjtemény áll rendelkezésre

Levelések
 Miskolczra (Lonovics utca 18. sz. házamhoz) intézendők.
 Miskolcz, 1892. december 22.

Bethlenfalusi Faygel István.

1-3

HIRDETÉS.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy a

„Koronához” czimzett szállodát

Csornyiczky Mihály volt bérlőtől átvevén, azt a mai kor igényeinek megfelelőleg csinos és kényelmes lakszobák, meg tágas értekezleti helyiségekkel berendeztük, hol egyszersmind kitünő izletes magyar konyha és természetes finom italok, valamint pontos kiszolgálatról gondoskodva lesz.

Bankettek rendezése és abonnensek előnyös föltételek mellett elvállaltatnak.

A nagyérdemű közönség minél számosabb látogatását és becses pártfogását kérve, vagyunk

kitünő tisztelettel

Abonyi D. Mór és veje.

2-?

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palaczk az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulbatatlan!

Maager Vilmos-féle valódi

tisztított

12-24

Maager Vilmostól Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint, egy üveg fehér 1 ft 50 kr. és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3, valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszerházában.

S.-a.-Ujhelyben: csak Éllassy E., Budal Ákos és Kincsesy P. urak gyógyszerházában.

Főraktár és főelárúsítás az osztr.-magyar monarchia részére: Maager Vilmos, Bécs, III/3., Heumarkt 3.

Malom-bébesdás

A z.-szinnai uradalomhoz tartozó cz.-bélai községben lévő alsó- és felsőmalom 1893-ik évi áprili hó 1-étől kezdve bérbe adatik további 3 évre, mely erdemben szóbeli felvilágosításokat ad és írásbeli ajánlatokatjan. 15-éig elfogad az uradalmi számtartóság Szinnán.

Az ANKER

Élet- és járadék-biztosító-társaság

Biztosítási állomány 1891. végén: 184 millió forint
 Biztosítéki alapok 1891. végén: 44 millió forint
 Kifizetések 1891-ig: 74 millió forint

A halálesetre nyereségy részesüléssel biztosítottak rendszeren az évi díj 25%-át kapják nyereségy-osztalékul és gyermekbiztosításoknál nyereségy-osztalékul eddig átlag a biztosított tőke 30%-a fizettetett ki. (Tehát 1000 frt helyett 1300 frt.)

Schön Mór,

3-6 fő ügynök S.-a.-Ujhelyben.

Szerző ügynökök (acquisiteur) fix fizetéssel és jutalékkal alkalmazást nyernek.

PESTI NAPLÓ

fölveszi régi, eredeti alakját!

december 18-ikától kezdve naponkint kétszer legalább 16-24 oldalnyi terjedelemben fölvágyva és ragasztva jelenik meg.

főszerkesztője és kiadótulajdonosa:

ifj. Ábrányi Kornél országgyűlési képviselő

felelős szerkesztője: Barna Izidor.

politikai pártoktól teljesen független.

szerkesztősége egészen ujra, — az ország legjelesebb hírlapíróiból alakult.

bel- és külföldi tudósításai, hírei és táviratai frisek és eredetiek lesznek s a legmegbízhatóbb forrásokból erednek.

ipari, bereskedelmi és mezőgazdasági rovatát kitünő szakirók szerkesztik.

bel- és külföldi tőzsde rovata mindig pontos és megbízható lesz.

nagy gondot fordít szépirodalmi rovatára, hol mindig a legkiválóbb írók neveivel találkozik az olvasó. regényei és tárcái élénkek lesznek és a közönségnek kellemes olvasmányul fognak szolgálni.

A PESTI NAPLÓ karácsonyi száma feltűnést keltő közleménnyel lepi meg olvasóit.

A PESTI NAPLÓ előfizetési árai:

Egész évre 14 forint = 28 korona.

Fél évre 7 „ = 14 „

Negyed évre 3 ft 50 kr. = 7 korona

1 hónapra 1 „ 20 „ = 2 „ 40 fillér.

Egyes példányok minden hírlapkereskedésben haphatók 5 krért = 10 fillérért

A PESTI NAPLÓ előfizetési ára (naponkint kétszeri postaküldéssel, reggeli és a délutáni gyorsvonattal)

Egész évre 20 forint = 40 korona

Fél évre 10 „ = 20 „

Negyed évre 5 forint = 10 korona

1 hónapra 1.70 — 3 „ 40 fillér.

A PESTI NAPLÓ délutáni kiadása Budapestről a délután 3 óra előtt induló gyorsvonatokkal indittatik s minden vidéki városban még a megjelenés napján az újságelárusítóknál 4 krajczárért = 8 fillérért kapható iesz.

A PESTI NAPLÓ szerkesztősége
 Budapest, Ferenciek tere 3. sz.

A PESTI NAPLÓ kiadóhivatala
 Budapest, Ferenciek tere (Bazár épület.)

A ki a PESTI NAPLÓ-ra előfizet. az december 18-ikától január 1-ig a lapot ingyen kapja, úgy hogy az előfizetés csak január 1-én kezdődik. Mutatványszámokat december 18-ikától kívánatra egy hétiig ingyen küld

a PESTI NAPLÓ kiadóhivatala.

S.-a. Ujhely. nyomtatott a „Zemplén” gyorsajtóján.